

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КРАЇНОЗНАВСТВО»***

Спеціальність:	D3 Менеджмент
Освітній рівень:	перший (бакалаврський) рівень
Освітня програма:	Менеджмент

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Країнознавство
Шифр та назва спеціальності	D3 «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год. Лекції: 36 год. Семінарські заняття: 24 год. Самостійна робота студентів: 30 год.
Терміни вивчення дисципліни	3 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	

Анотація курсу. Курс спрямований на опанування основних історичних, політичних, економічних та цивілізаційних закономірностей формування сучасної політичної карти світу, пізнання соціально-економічних, політичних процесів, а також аналіз особливостей трансформації сучасної політичної карти світу.

Предметом навчальної дисципліни «Країнознавство» є комплексне вивчення країн, їхніх регіонів та угруповань як цілісних систем, включаючи географічне положення, природні умови, населення, господарство, політичний лад та культуру. Комплексне вивчення країн висвітлює просторові особливості держав та їх роль у світі.

Мета вивчення дисципліни - формування системних професійних знань і навичок з теорії та методики країнознавчого аналізу, спрямованих на вивчення основних умов і принципів особливостей розуміння геопросторових особливостей регіонів та країн світу. Цілі курсу включають ознайомлення з соціально-економіко-географічними, історичними, демографічними, геополітичними та геокультурними характеристиками різних країн, що сприяє розвитку компетентності у розумінні та аналізі міжнародних відносин і глобальних проблем. Курс сприяє формуванню у студентів глибокого розуміння світової політичної, економічної та культурної картини, що підготовлює їх до ефективної участі в міжнародних проектах та співробітництві.

Основні завдання дисципліни «Країнознавство»: комплексний аналіз: дослідження країн як цілісних систем (природа, населення, економіка, політика); формування світогляду: накопичення знань про різноманітність світу, створення «візитівок» країн; аналіз соціально-економічного розвитку: вивчення ресурсного потенціалу, галузей господарства, зовнішньої політики; демографічне дослідження: аналіз тенденцій розвитку людства, етнічних та соціальних особливостей; геополітична оцінка: дослідження місця країни в сучасній системі міжнародних відносин; туристичне країнознавство: виявлення туристичних ресурсів, центрів та тенденцій розвитку туризму; культурологічний аспект: вивчення історико-культурних особливостей та мультикультурності. Країнознавство формує теоретичні знання та практичні навички, які є необхідними для розуміння геопросторової організації світу.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни «Країнознавство» базується на знаннях та вміннях, отриманих здобувачами освіти на рівні бакалаврату. А саме: історія та культура України, філософія, демографія. **Постреквізити навчальної дисципліни.** Знання та вміння, отримані студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Країнознавство», сприяють успішному вивченню здобувачами вищої освіти цілої низки інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь: лідерство та комунікації, соціально-політичні студії, економічна історія.

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

№	Назва теми	Методи навчання/методи оцінювання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Країнознавство: географічний, демографічний та соціально – культурологічний аспекти розвитку.		Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; аналітичний метод; синтетичний метод; практичний (робота з економічними моделями, статистичними даними, графіками); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз економічних ситуацій; дискусії, дебати; мозковий штурм; ситуативне моделювання; відпрацювання навичок моделювання);
Тема 1.	Вступ. Предмет, метод та завдання країнознавства.	
Тема 2.	Глобальні цивілізаційні структури і цивілізаційний підхід.	
Тема 3.	Територія, географічне положення та природа країни у країнознавстві.	
Тема 4.	Розселення та народонаселення країни.	
Тема 5.	Сучасні релігійні системи. Специфіка культурологічного розвитку країн світу.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Країнознавство: політичний та соціально – економічний аспекти розвитку. Країнознавчий аналіз країн світу.		
Тема 6.	Формування політичної карти світу. Міжнародні (міждержавні) організації.	
Тема 7.	Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних економічних відносин.	
Тема 8.	Економічна та політична сфера країни. Глобалізація світової	

	економіки та її наслідки.	кейс-метод (аналіз реальних економічних ситуацій, пошук проблем, пропозиція рішень, побудова моделей); моделювання професійної діяльності (побудова економічних моделей, прогнозування, сценарне моделювання).
Тема 9.	Країнознавчий аналіз країн Європи та Азії.	
Тема 10.	Країнознавчий аналіз країн Північної та Латинської Америки, Африки та Австралії.	
		Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, аналітичні завдання, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність, завдання на аналіз даних і моделей); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань; оцінювання проєктних та лабораторних робіт (моделювання економічних процесів, прогнозування).
Модульна контрольна робота		
Форма контролю: залік		

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проєктор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементів презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на **поточний** та **підсумковий (семестровий)**.

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять. Його метою є систематична перевірка:

- розуміння та засвоєння теоретичних основ політичних, економічних, соціальних, культурних процесів розвитку країн світу;
- уміння застосовувати знання для побудови моделей та аналізу процесів, подій, явищ у сучасному світі;
- навичок діагностики та прогнозування процесів, подій, явищ у сучасному світі;
- використання спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання та розробки шляхів розвитку країн світу.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступи та презентації;
- усні доповіді з розбору кейсів;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях та активність під час обговорень;
- участь у дискусіях, мозковому штурмі, інтерактивних формах заняття;
- аналіз процесів, подій, явищ у сучасному світі, статистичних показників, моделей розвитку країн світу;

- письмові завдання (контрольні роботи, тестові завдання, аналітичні та реферативні роботи);
- підготовка конспектів, тез, аналітичних записок;
- самостійне опрацювання тем дисципліни та матеріалів лекцій.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
- письмовий контроль (контрольна робота, аналітичний звіт, реферат);
- комбінований контроль (усне та письмове поєднання для оцінки розуміння та практичних навичок);
- презентація самостійної роботи або кейс-аналізу;
- спостереження за активністю та участю у практичних заняттях;
- тестовий контроль (закриті та відкриті завдання, аналіз графіків і моделей);
- робота з проблемними ситуаціями (аналітичні кейси, сценарне моделювання процесів розвитку країн світу).

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	Поточний контроль знань										Підсумковий контроль		Загальна кількість балів
											Модульна контрольна робота	Залік**	
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20*	
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	20	20*	100
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «**Країнознавство**»:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (А) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (В) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (С) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«А» - 18-20 балів;

«В» - 16-17 балів;

«С» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «**Країнознавство**» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.

Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проєкти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові роботи; підготовка проєктів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «**Країнознавство**» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «**Країнознавство**» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна література:

1. Актуальні питання країнознавства: колективна монографія. Ч. 1 / за ред. О. Любіцевої. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. 162 с.
2. Єремєєва І.А. Теоретичне країнознавство: підручник. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2022. 144 с.

3. Країнознавство: теорія та практика: підручник / Мальська М.П. та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 528 с.
4. Лизогуб В.А. Країнознавство: підручник. Харків: Право, 2024. 504 с.
5. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Країнознавство: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2024. 264 с.

Допоміжна література:

6. Економічна історія України та провідних країн світу / К.Г. Ходзинський, П.П. Мазурок. Львів: «Магнолія 2006», 2021. 148 с.
7. Земзюліна Н.І., Тітіка О.О. Країнознавство: навчально – методичний посібник. Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2020. 87 с.
8. Історія держави і права зарубіжних країн (схеми і таблиці): навчальний посібник / О.В. Шкуратенко, Н.О. Дорошук, Ю.В. Сокур та ін. Київ: ТОВ «7БЦ», 2023. 152 с.
9. Країнознавство: методичні матеріали для забезпечення самостійної та індивідуальної роботи студентів денної форми навчання / укладачі: Т.Ю. Лужанська, О.І. Мілашовська, О.О. Малець. Мукачево: МДУ, 2021. 50 с.
10. Міста та регіони в епіцентрі просторових змін: збірник наукових праць / за ред. С.П. Запотоцького, К.В. Мезенцева. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2023. 95 с.
11. Нова історія країн Європи та Америки: навчальний посібник. Ч.1 / автор – упорядник В.В. Сокирська. Умань: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2024. 104 с.
12. Терещенко Т.В. Новітня історія Західної Європи та Північної Америки (1918-1945 рр.): навчальний посібник. Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2025. 248 с.
13. Туристичне краєзнавство: методичні рекомендації до вивчення дисципліни / укл. Короба Н.С. Київ: «Альфа-ПІК», 2022. 34 с.

Електронні ресурси:

1. Державна архівна служба України. URL: <https://archives.gov.ua>
2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
3. Електронна книгарня. URL: <https://textbook.com.ua/rps>
4. Журнал «Економіка та суспільство». URL: <http://economyandsociety.in.ua>
5. Інститут історії України Національної академії наук України. URL: <http://history.org.ua>
6. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. URL: <https://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/>
7. Міжнародний бібліотечно – інформаційний центр ім. Ярослава Мудрого Міжрегіональної Академії управління персоналом. URL: <https://library.maup.com.ua>
8. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. URL: <http://korolenko.kharkov.com>
10. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://library.kharkov.ua>
11. Український історичний журнал (архів). URL: <http://uhj.history.org.ua/uk/archive>